

Investeringsplan Region Västerbotten 2025–2028

Innehåll

Sammanfattning	2
Investeringar 2025–2028	3
Bakgrund	3
Investeringsplan 2025–2028	3
Finansiering	5
Avskrivningskostnader	5
Investeringar Fastighet 2025–2028	6
Investeringar MT 2025–2028	11
Investeringar IT 2025–2028	14
Investeringar Verksamhetservice 2025–2028	16
Investeringar Hjälpmedel 2025–2028	17
Investeringar Regional utveckling 2024–2027	17
Bilaga: Investeringsplan per investeringsområde	1
Investeringsplan Fastighet 2025–2028, Mkr	1
Investeringsplan MT 2025–2028, Mkr	3
Investeringsplan IT 2025–2028, Mkr	3

Sammanfattning

Totalt för planperioden 2025 – 2028 planeras investeringsutgifterna uppgå till 3 744 miljoner kronor. Investeringar i regionens fastigheter utgör det största investeringsområdet med 2 686 miljoner kronor.

Investeringsplanen innebär ingen förändring totalt sett, i jämförelse med beslutad investeringsplan 2024–2027. Däremot har fastighetsinvesteringar minskat med 30 miljoner kronor under åren 2025–2027. Detta för att möta ökade behov inom investeringsområde IT, som utökats med motsvarande. För år 2028, som tillkommer i årets investeringsplan, uppgår investeringsutgifterna till totalt 980 miljoner kronor.

Investeringsbehoven är fortsatt stora och för att rymma investeringsplanen inom de ekonomiska ramarna har prioriteringar gjorts. Detta medför att behov skjuts till kommande planperioder, där investeringsbehoven är fortsatt höga.

Prognos av regionens kassaflöde visar att investeringsplanen kan finansieras utan extern upplåning med ett verksamhetsresultat i nivå med budget.

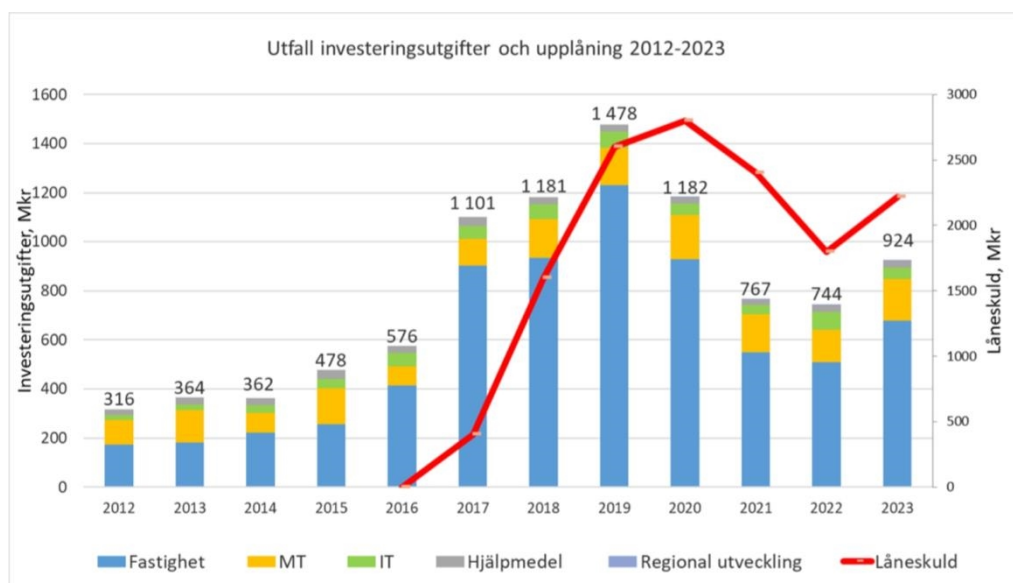
De planerade investeringsnivåerna innebär att avskrivningskostnaden prognosticeras öka och vid slutet av planperioden uppgå till 600 miljoner kronor. Ökade avskrivningskostnader noteras inom investeringsområde IT och förskjutningar av fastighetsprojekt innebär en temporär minskning i slutet av planperioden.

Investeringar 2025–2028

Bakgrund

De senaste årens högre investeringsutgifter beror delvis på en ökad digitalisering och medicinteknisk utveckling men framför allt är det behovet av upprustning och nybyggnation av fastigheter som driver investeringsutgifterna. Merparten av regionens lokaler byggdes på 50, 60 och 70-talet och är i stort behov av renovering men även anpassning för att möta kraven från framtidens hälso- och sjukvård. Fastighetsbeståndet har nått en ålder där planerat underhåll inte längre räcker för att möta kraven på effektivare och mer ändamålsenliga lokaler. Investeringar i lokaler och utrustning för en förbättrad arbetsmiljö, patientmiljö och energiåtgång är nödvändigt för att regionen i framtiden ska kunna bedriva en effektiv verksamhet. Ett stort investeringsbehov är en utmaning som Region Västerbotten delar med många andra kommuner och regioner.

Ökade investeringsutgifter i kombination med ekonomiska underskott i verksamheten resulterade i att Region Västerbotten under perioden 2017–2019 hade en låg egenfinansiering av investeringar och en låneskuld som steg snabbt. Upptagna lån för finansiering av investeringar gick från 0 miljoner kronor vid ingången av år 2017 till som mest 2 800 miljoner kronor i början av år 2020. Under åren 2020–2022 stärktes verksamhetens resultat samtidigt som investeringsutgifterna minskade något. Det stärkta kassaflödet innebar att amortering på upptagna lån kunde genomföras. Under 2023 ökade återigen låneskulden och uppgick till 2 220 miljoner kronor vid slutet av året, vilket innebär en ökning på 420 miljoner kronor i jämförelse med föregående år.

Diagrammet visar utfall av investeringsutgifter (staplar) och upplåning till investeringar (linje) 2012–2023.

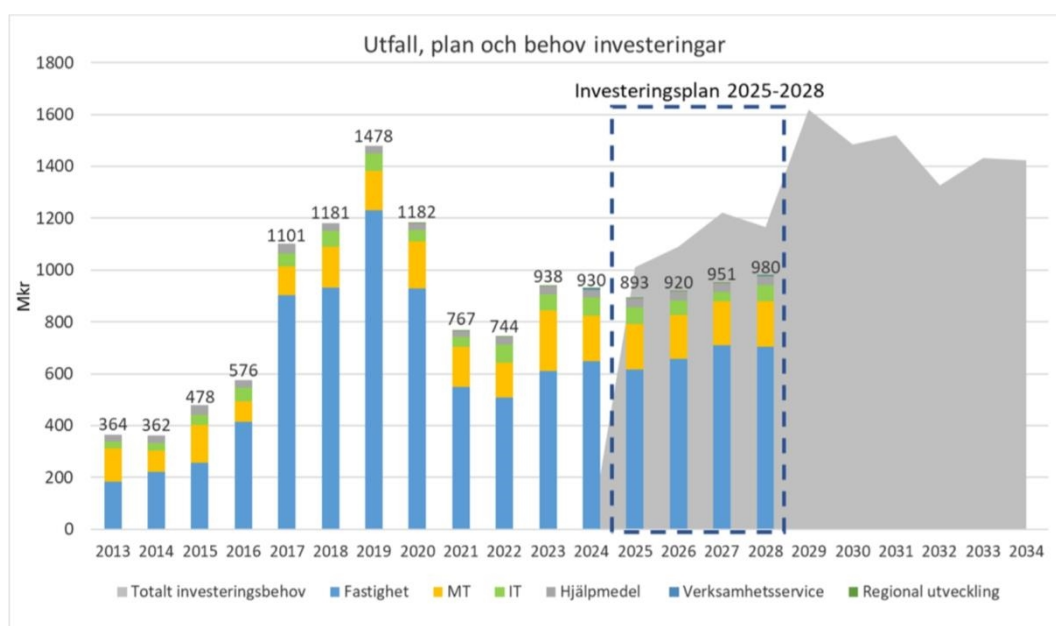
Investeringsplan 2025–2028

Investeringsplanen för år 2025–2028 grundar sig på prognosen för beslutade och planerade investeringar per mars 2024. Sammantaget innebär planförslaget en plan i nivå med senast beslutade investeringsplan 2024–2027. I jämförelse med beslutad plan innebär planen en omfördelning från fastighetsinvesteringar om 10 miljoner kronor per år, i förmån för investeringar inom IT. För år 2028 som tillkommer i årets investeringsplan uppgår investeringsutgifterna till totalt 980 miljoner kronor. Totalt för planperioden uppgår regionens investeringsutgifter till 3 744 miljoner kronor.

Investeringsplan	2025	2026	2027	2028	Totalt
Fastighet	616	657	710	703	2 686
MT	175	170	170	177	692
IT	66	56	35	61	218
Hjälpmedel	33	34	34	35	136
Verksamhetsservice	2	2	1	3	8
Regional utveckling	1	1	1	1	4
Totalt	893	920	951	980	3 744

Tabellen visar planerade investeringsutgifter, i miljoner kronor, per investeringsområde för åren 2025–2028.

Region Västerbottens investeringsbehov är stora och prioriteringar har varit nödvändiga för att rymma investeringsplanen inom de ekonomiska ramarna. Under planperioden 2025–2028 uppgår behovet av investeringar som prioriterats utanför perioden till cirka 744 miljoner kronor. Den långsiktiga investeringsplaneringen visar även på stora behov efter år 2028. Totalt investeringsbehov för åren 2029–2034 beräknas uppgå till 8 805 miljoner kronor.

Diagrammet visar utfall investeringar 2012–2023, samt investeringsplan 2025–2028 uppdelat per investeringsområde (staplar). Fältet visar det totala investeringsbehovet 2024–2034.

Finansiering

Region Västerbotten har ett långsiktigt mål att investeringsutgifter över tid ska anpassas till det finansiella utrymmet och finansieras utan extern upplåning. Nyupplåning tillåts för att hantera likviditetsbehov på kort sikt, exempelvis vid tillfälligt höga investeringsnivåer.

Finansiering av investeringsplan 2025–2028

Regionens behov av nyupplåning till investeringar är direkt beroende av storleken på investeringsutgifterna och det kassaflöde som den löpande verksamheten genererar. En förutsättning för att klara finansieringen av investeringsbehovet på sikt, utan att öka låneskulden, är positiva resultat i verksamheten.

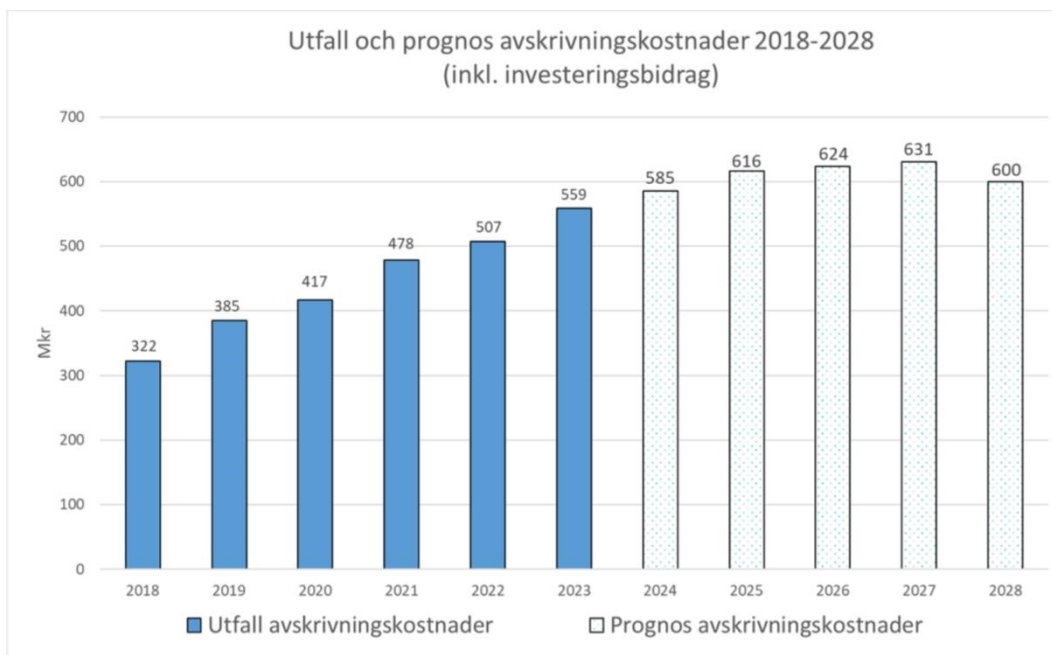
Prognosen av Region Västerbottens kassaflöde visar att det för planperioden krävs ett positivt verksamhetsresultat på omkring 400–600 miljoner kronor (4–5 procent av skatter och generella statsbidrag) för att finansiera investeringsplanen med egna medel. Med dagens resultatnivåer är inte planerade investeringsutgifter långsiktigt hållbara. Regionens ekonomiska långtidsprognos visar att det krävs åtgärder för ett förbättrat resultat på omkring 600 miljoner kronor för att möjliggöra finansiering av investeringsplanen utan extern upplåning. Utan åtgärder riskerar låneskulden att öka med omkring 3 miljarder kronor till slutet av planperioden.

Föreslagen budget för 2025 och plan för 2026–2028 möjliggör finansieringen av investeringsplanen med egna medel.

Avskrivningskostnader

Avskrivning är ett begrepp inom redovisningen som innebär att anskaffningsutgiften för en tillgång kostnadsförs över det antal år som motsvarar den ekonomiska livslängden. Detta görs för att kostnaden för en investering ska belasta resultatet under hela tillgångens livslängd och inte enbart det år inköpet genomförs.

De senaste årens ökade investeringsnivåer leder till att även avskrivningskostnaderna ökar. År 2018 uppgick regionens avskrivningskostnad till 322 miljoner kronor och i slutet av planperioden prognosticeras avskrivningskostnaden uppgå till omkring 600 miljoner kronor. Detta innebär i praktiken att avskrivningskostnaden kommer att utgöra en större del av regionens totala budget och att en omfördelning av budgetutrymme måste ske från övrig verksamhet. Avskrivningsprognosen har i jämförelse med tidigare plan ökat år 2025–2026 i led av ökade investeringar inom IT. Vidare minskar avskrivningarna i slutet av planperioden, i led av förskjutningar i större fastighetsinvesteringar. Det är således en temporär minskning under 2028 för att sedan öka från 2029 och framåt då större fastighetsprojekt färdigställs.

Diagrammet visar utfall för avskrivningskostnader inklusive investeringsbidrag, år 2018–2023 och prognos år 2024–2028.

Investeringar Fastighet 2025–2028

Investeringsplan Fastighet	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar	616	657	710	703	2 686
Reinvestering/Säkerhet	259	129	95	187	669
Strategisk	357	528	615	516	2 016

Tabellen visar planerade investeringsutgifter, i miljoner kronor, för åren 2025–2028

Investeringsbehoven i regionens fastigheter är stora och prioriteringar har varit nödvändiga för att ta fram en ekonomiskt hållbar plan för kommande års investeringar. Prioriteringen av fastighetsinvesteringar har utgått från tre perspektiv, byggnadsrelaterad ohälsa, byggnadsteknisk status och verksamhetskritiska investeringar.

Fastslagna mål i fastighetsutvecklingsplanen anger att den långsiktiga utvecklingen av fastigheter ska motsvara verksamhetens behov av lokaler med goda samband. Byggnaderna ska utvecklas med avseende på energi- och yteffektivitet och de tekniska systemen ska vara driftsäkra och kostnadseffektiva.

Det är av största vikt att målbilder för vårdutvecklingen klargörs för att regionen strategiskt och taktiskt ska kunna planera kommande års fastighetsinvesteringar.

Under planperioden kommer flera viktiga investeringar genomföras som bidrar till ökad värdeeffektivitet, energieffektivitet och förbättrad arbetsmiljö. I Skellefteå fortsätter utvecklingen av sjukhusområdet. Inledningsvis färdigställs ett antal förberedande projekt för att möjliggöra uppstart av de renoveringar och nybyggnationer

som planeras under planperioden och åren därefter. På NUS planeras ett antal större projekt att genomföras, där uppförande av Nya lab-huset, med tillhörande anpassningar i 6-blocket utgör det största projektet. I Lycksele färdigställs tak och fläktrum för byggnader 105,106,102 som utgör förutsättning för kommande våningsrenoveringar i byggnaderna.

I planeringen av fastighetsinvesteringar i Region Västerbotten genomförs en bedömning om och hur medel till konst ska avsättas i varje enskilt projekt. Bedömningen utgår från det enskilda projektets innehåll och behov, framför allt i strategiska investeringar som nybyggnationer och större ombyggnationer. För att skapa bra förutsättningar för planering och samarbete med Region Västerbottens konstverksamhet är det viktigt att planering av konst- och miljöinvesteringar görs i ett tidigt skede i investeringsprojektet.

Totala investeringar i byggnader uppgår under perioden till 2 686 miljoner kronor, av dessa är 2 496 miljoner kronor ännu inte beslutade projekt.

Väsentliga förändringar i plan

I jämförelse med tidigare plan har fastighet minskat med 30 miljoner kronor, under perioden 2025–2027. Detta till förmån för investeringsområde IT som redogör en ökning med motsvarande. I syfte att hålla föreslagen ramnivå 2028 har ytterligare omprioriteringar i befintlig plan varit nödvändiga. Väsentliga förändringar beskrivs nedan.

NUS Byggnad 10F

Projektet ligger enligt befintlig plan med start 2026. Men den föreslagna ramnivån 2028 innebär att projektet måste skjutas framåt i tid. Projektet har i jämförelse med tidigare plan senarelagts med ytterligare två år och färdigställs därmed 2030. Detta innebär att NUS inte kommer kunna etablera en modern neurointensivvård i närtid, vilket innebär att neurokirurgi i realiteten kan behöva läggas ned i norra Sverige på grund av vårdhygieniska problem i befintlig miljö då kvadratmeter/patient är för liten. Förskjutningen innebär påverkan på neurokirurgisk intensivvård som är den enda enheten norr om Uppsala. Kostnader för transporter av neurokirurgiska patienter ökar vid förskjutning. Kompetens och personalförluster är obetalbara för norra regionens patienter.

NUS Byggnad 23 (gamla psykiatrihuset)

I byggnad 23 planeras för ett effektivt samnyttjande av lokaler för Infektion och Medicinklinikerna. I föreslagen plan senareläggs projektet med ytterligare 2 år och lokalerna kommer därmed stå tomma. Patientsäkerhet och arbetsmiljö i nuvarande lokaliteter för båda klinikerna kan inte upprätthållas utan att nya evakueringar och renoveringar i befintliga lokaler måste genomföras. Senareläggningen innebär kapitalförstöring med tomma lokaler och avseende avyttring av andra byggnader och lokaler är beroende av att medicencentrum och infektionskliniken kan skapa synergieffekter i vårdverksamheterna i by 23 för framtida behandlingar och patientomhändertagande.

Skellefteå ny vårdbyggnad A-B

Avsatta medel under planperioden har ökat i jämförelse med tidigare plan. Detta möjliggörs av det utrymme som NUS By 10F lämnar för åren 2026/2027. Justering utgör en förutsättning för att vårdbyggnad A-B ska kunna färdigställas till årsskiftet 2029/2030.

NUS Norra - Nytt Labhus

Projektet har minskats med 20 miljoner under planperioden och ökat med motsvarande under 2029. Med aktuellt planförslag innebär detta ett färdigställande vid årsskiftet 2028/2029. Projektet befinner sig fortfarande i ett tidigt skede och osäkerheter kan komma att påverka både tidplan och totalprognos.

Utöver betydande förändringar ovan har mindre justeringar gjorts med anledning av de tidsförskjutningar som skett i pågående projekt och nya projekt som lagts till i plan. Nya projekt i plan uppgår till cirka 3 miljoner kronor och utgörs av konstinvesteringar till avslutade byggprojekt på NUS By 29 och 3C.

Norrlands universitetssjukhus

Under planperioden 2025–2028 planeras byggnadsinvesteringar på NUS sammantaget uppgå till cirka 816 miljoner kronor. Utav dessa är cirka 516 miljoner kronor avsatta för Nya lab-huset och utgör därmed det enskilt största projektet under planperioden. Färdigställandet av Lab-huset planeras till årsskiftet 2028/2029.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra, kommer reinvesteringar och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 224 miljoner kronor under planperioden. Här återfinns bland annat renoveringen för Hand och Plastik samt renoveringen av 10F som påbörjas i slutet av planperioden.

Skellefteå sjukhus

Förberedande arbeten för om- och nybyggnation enligt utvecklingsplanen kommer att fortsätta under planperioden. Nya parkeringshuset, geolager- och reservkraftsanläggning färdigställs i början av planperioden samtidigt som planprogram färdigställs för byggnad A-B. Samtliga av dessa projekt möjliggör uppförandet av den nya vårdbyggnaden. Skellefteås nya vårdbyggnad (A-B) utgör det största projektet under planperioden och väntas i sin helhet vara färdigställd 2029.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra, kommer reinvesteringarna och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 92 miljoner kronor under planperioden. Utav dessa uppgår takrenoveringar för byggnaderna 105,106,120 och 119, cirka 48 miljoner kronor.

Under perioden 2025–2028 planeras byggnadsinvesteringar i Skellefteå sammantaget uppgå till cirka 1 354 miljoner kronor.

Lycksele sjukhus

Förberedande arbeten för utveckling av Lycksele sjukhus enligt fastighetsutvecklingsplanen kommer att fortsätta under planperioden. I början av planperioden planeras tak och fläktrum för byggnaderna 105,106 och 102 och i slutet av planperioden planeras våningsrenoveringar för vård- och dialysavdelningar i samma byggnader. I slutet av planperioden påbörjas även en omfattande renovering av byggnaderna 101 och 109. Där planeras renovering av våningar inklusive ventilationsvåning.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra kommer reinvesteringarna och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 52 miljoner kronor under planperioden. Vilket också är den sammantagna investeringsvolymen under planperioden.

Externa lokaler – Hälsocentraler, Folk tandvård & Folkhögskolor

Arbetet under 2025–2028 kommer bestå i att fortsätta arbeta efter fastställd reinvesteringsplan. Största investeringen inom området planeras för Vindelns Folkhögskola, där stora behov föreligger. Genomförandet av dessa åtgärder planeras pågå löpande under hela planperioden. Utöver detta planeras åtgärder för bland annat hälsocentralerna Mariehem, Moröbacke och Hörnefors.

Under perioden 2025–2028 planeras byggnadsinvesteringar sammantaget uppgå till cirka 99 miljoner kronor. Varav cirka 97 miljoner kronor utav dessa avser reinvesteringar.

Länet

Övriga investeringar uppgår till cirka 365 miljoner kronor vilket även innefattar ospecificerade reinvesteringar och ospecificerade strategiska investeringar.

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Investeringsplanen utgör en förutsättning för de fastställda energi- och yteffektiviseringsmålen. Under planperioden bedöms driftskostnader exklusive avskrivningskostnader minska, under förutsättning att den fastlagda fastighetutvecklingsplanen genomförs, att paviljonger och andra externa förhyrningar avslutas, att byggnader kan säljas eller rivas i takt med att nya byggnader och reinvesteringar blir färdigställda.

Risk- och konsekvensanalys

Nedan följer en beskrivning av osäkerheter i föreslagen plan där omvärldsfaktorer och behov utanför plan kommer att påverka investeringsutrymme och prioriteringar framöver.

Projekt utanför plan kan påverka drift och investeringsutrymme under planperioden

Prioriteringsarbetet för att ta fram en hållbar plan för kommande års investeringar innebär att investeringsbehov inte ryms inom planen för år 2025–2028.

I väntan på fördjupad utredning ligger fortsatt Nytt högteknologiskt hus på NUS samt totalrenovering för Thoraxintensiven (Thiva) utanför plan, i behov. Inriktning från vården och fastighet är dock att dessa åtgärder kommer att behöva prioriteras in i planen framöver. Då målplaceringen för Thiva är i ny högteknologisk byggnad, bedöms det inte vara motiverat att totalrenovera befintlig lokal. Men påtalade brister i nuvarande lokal, innebär en risk att verksamheten måste evakueras innan målplacering i Högteknologiskt hus är färdigställt.

Omvärldsfaktorer

En betydande osäkerhet i planen härleds till prisutvecklingen. Den prognostiserade prisutvecklingen som ligger med i plan kan bli både högre och lägre än förväntat. Båda scenarion får konsekvenser på investeringsplaneringen. Vidare kan det ökade säkerhetsläget komma att påverka investeringsutrymmet och prioriteringarna under planperioden. Exempel på detta är ökade krav på robusthet utifrån nationella krav.

Prioriterade fokusområden inför kommande planperioder

Två fokusområden kan belysas utifrån att dessa kan antas få stor påverkan på kommande planperiod men utredningar och politiska beslut kommer att ligga till grund för hur dessa kommer påverka investeringsplanen framöver. Dessa fokusområden kommer kräva resurser i närtid för att konkretiseras vidare.

Hälsocentraler

Förändringar i demografin i länet samt effekterna av införandet av nära vård kommer att medföra investeringar av strategisk karaktär under planperioden. Främst är det Umeå och Skellefteå med växande stadsdelar.

NUS Högteknologiskt hus

Tidigare utredningar kring tekniktung vård visar att Byggnad 3A inte håller över tid. Begränsningar avseende teknisk försörjning och mindre bra samband med verksamhet som byggts för i Byggnad 10-blocket.

Investeringar MT 2025–2028

Investeringsplan MT	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar	175	170	170	177	692
Reinvestering	167	170	170	177	684
Strategisk	8				8

Tabellen visar planerade investeringsutgifter, i miljoner kronor, för åren 2025–2028

Investeringsplanen år 2025 för medicinteknisk utrustning uppgår till 175 miljoner kronor varav 167 miljoner kronor avser reinvesteringar och 8 miljoner kronor avser strategiska investeringar. Totalt för planperioden uppgår investeringsutgifterna till 692 miljoner kronor.

Totala anskaffningsvärdet för regionens befintliga medicintekniska utrustning uppgår till cirka 1,6 miljarder kronor. Med en teknisk livslängd på 8–10 år är behovet 150 - 180 miljoner kronor per år för reinvesteringar och till detta kommer beslutade utökningar och strategiska satsningar. För år 2020 var utrustningar till ett inköpsvärde av 700 miljoner kronor äldre än åtta år. Om utrustningar används utanför den avsedda tekniska livslängden leder detta i allmänhet till ökade tekniska driftkostnader och kan också leda till ökad risk för patientsäkerhetsincidenter.

Under året har arbetet med en ny investeringsprocess fortsatt med bland annat långsiktiga planer för ersättningsanskaffning, vilket under kommande planeringsperiod kommer att kunna medföra bättre standardisering av utrustning och samlade upphandlingsavtal. Med denna samordning kommer reinvesteringarna att i högre grad kunna genomföras enligt ursprunglig tidplan.

Nedan en sammanställning över större investeringsobjekt som ingår i investeringsplanen för åren 2025–2028.

Bild- och funktionsmedicin

- Röntgenangiografisystem
- Röntgenapparater C-bågar
- MR-system, kliniska
- Datortomografisystem
- SPECT/CT-system

Cancercentrum

- Linjäracceleratorer
- Magnetrontgen (MR)
- Datortomografisystem
-

Laboratoriemedicin

- Digital Patologi
- Analysinstrument immun- och allmänkemi
- Färgning, histopatologi
- NGS, DNA sekvensanalysator
- Hematologi
- Odlingsautomation
- Metafassökare
- Objektglasscanner
- Automation Histopatologi
- Automatiserad LC-MS
- Pipetteringsrobot Kromatografi

Kirurgcentrum

- Endoskopiutrustning
- Operationsbord

Hjärtcentrum

- Coronaangiografi lab
- Hjärt-Lungmaskiner
- Röntgengenomlysningsutrustning

Anestesi-operation och intensivvård

- Ventilatorer
- Operationsbord
- Patientpendlar
- Ultraljud

Akutsjukvården

- Ersättning av ambulanser
- Ultraljud

Barn och ungdomscentrum

- Respiratorer
- IVA-sängar
- Ultraljud

Investeringar som berör många verksamheter

- Desinfektions-, sterilutrustning
- Patientövervakningsutrustning

- Ultraljudapparater
- Ventilatorer

Behov som nu återfinns utanför plan består exempelvis av expansion av Magnetrontgen i Skellefteå och Umeå, flertalet automationer inom Laboriemedicin, robotassisterad laparoskopi med flera. Även vissa reinvesteringar 2025 och 2026 kommer att behöva skjutas framåt i tiden, uppskattningsvis mellan 10–20 miljoner kronor. Exempelvis större investeringar så som röntgenutrustning inom BFM, labbutrustning samt operationsutrustning

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Planerade investeringar i medicinteknisk utrustning fokuserar framför allt på ersättningsinvesteringar, vilket medför marginell påverkan på driftkostnader. Behovet är dock stort även för expansioner/utökningar i medicinteknisk utrustning, där driftpåverkan är större i form av serviceavtal och reservdelar. Genom att fortsätta reinvestera i utrustning vars tekniska livslängd gått ut ökar chansen att behålla driftkostnaden på en jämn nivå.

Risk- och konsekvensanalys

Behovet av Medicinteknisk utrustning inom hälso- och sjukvården är kanske större än någonsin, bland annat till följd av en åldrande befolkning samt ett ökat vårdbehov. Totalt investeringsbehov för medicinteknisk utrustning uppgår exempelvis för år 2025 till cirka 480 miljoner kronor vilket är betydligt högre än de planerade investeringsutgifterna på 175 miljoner kronor. Den tekniska utvecklingen medför säkrare behandlingsmetoder men även effektiviserade vårdprocesser. En risk med att inte ersätta gammal utrustning är att driftkostnader kan öka i form av reservdelar och service. En annan risk är att produktionen försämras med ökade kötider som följd, samt att patientsäkerheten riskerar att försämrats.

För att behålla Universitetssjukhusstatus krävs även att regionen ligger i framkant avseende modern utrustning och behandlingsmetoder, annars riskeras intäkter och samarbeten gentemot övriga regioner.

Gensekvenseringen inom Laboriemedicin är ett exempel som ges hög prioritering både ur patientperspektiv utifrån framtida behov av diagnostik vid genterapi, men även utifrån att behålla spetsforskare inom framförallt ALS-området.

Investeringar IT 2025–2028

Investeringsplan IT	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar	66	56	35	61	218
Reinvestering	30	34	34	61	159
Strategisk	6	2	2	0	9
5G nät / mobilitet	30	20	0		50

Tabellen visar planerade investeringsutgifter, i miljoner kronor, för åren 2025–2028

Investeringar inom IT uppgår för planperioden till totalt 218 miljoner kronor. Av dessa avser 9 miljoner kronor strategiska investeringar medan 159 miljoner kronor avser reinvesteringar. 50 miljoner investeras i 5G nät för att förbättra vår mobilitet. 75 procent av investeringen finansieras via EU-bidrag.

Under planperioden är det fortsatt fokus på digitalisering av regionens interna arbetsprocesser, ökning i mobilt arbetssätt och invånartjänster. Detta kräver tillsammans med ökat behov av lagringskapacitet, fortsatta investeringar i modernisering av infrastrukturen, framför allt server, nät- och säkerhetskomponenter. Renovering och om- och tillbyggnation av lokaler förväntas under den kommande perioden driva på behovet av modernisering och komplettering av infrastruktur och komponenter kopplade till konferenssystem.

För att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och modernt digitalt stöd krävs fortsatt stora plattformsinvesteringar för att möta förändrade och effektivare vårdprocesser. Arbetet med införande av nytt vårdsystem pågår. Framtidens Vårdinformationsstöd kommer under 2025–2028 delvis att bestå av slutbetalningar för nytt kärnsystem, grundimplementation samt tillägg och anpassningar.

Väsentliga förändringar i plan

Föreslagen plan innebär en utökning med 10 miljoner kronor per år, efter omfördelning från Fastighet. Utökningen innefattar investeringar för att upprätthålla normaldrift utifrån ökade volymer och nya krav som moderna IT-stöd ställer på infrastrukturen.

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Investeringsplanen förväntas ha en positiv nettoeffekt på driftkostnaderna. Investeringarna förväntas långsiktigt skapa förutsättningar för minskade driftkostnader, främst när det gäller personalkostnader och effektivare processer inom regionen. På den underliggande nivån kan investeringarna ge ökade driftkostnader i form av ökade kostnader för support, underhåll och förvaltning. Det nya vårdsystemet accelererar också behovet/kravet på mobilitet med ökat behov av hantering såväl tekniskt som organisatoriskt. De ökade driftkostnaderna beräknas framledes att mötas av minskade kostnader när åldrande system fasas ut och nya arbetssätt införs. Under en övergångsperiod beräknas dock kostnaden för gamla och nya system att överlappa varandra och driftkostnaderna öka. Det innebär en tidsförskjutning innan full effekthemtagning uppnås avseende driftkostnader.

Risk- och konsekvensanalys

I denna plan är investeringar motsvarande drygt 140 miljoner bortprioriterade. En följd av uteblivna investeringar är ökade driftkostnader och sämre service till regionens vårdtagare och invånare och kan riskera patientsäkerheten. Att kontinuerligt göra reinvesteringar när det gäller infrastrukturen är viktigt för inte riskera kvalitets- och effektivitetsförluster som kan uppstå med infrastruktur som närmar sig slutet av "livscykeln". Samtidigt behöver investeringar göras för att hantera ökade volymer och nya krav som modernt IT-stöd ställer på infrastrukturen. Det gäller främst nät och säkerhet, integrationer samt mobilitet.

Minskat underhåll av IT-miljöer leder oundvikligen till sämre stabilitet och prestanda i regionens IT-system och därmed en försämrad informationstillgång. Konsekvensen för vården blir återkommande större och allvarigare störningar i IT-systemen som gör att manuella rutiner behöver användas oftare. Manuella rutiner är tidskrävande och leder till dubbeldokumentation när allt ska dokumenteras ännu en gång innan IT-systemen är tillbaka i normaldrift igen. Det kan leda till patientrisker då fel kan uppstå vid denna hantering. Systemet för röntgenbilder och andra vårdinformationssystem är exempel på centrala system som kan drabbas av återkommande och allvarliga störningar vid minskat underhåll.

Minskad utbyggnadstakt i regionens servermiljöer och backupsystem gör att vi inte kan införa nödvändiga skyddsåtgärder i våra IT-miljöer för att klara en större störning eller allvarlig cyberattack. Införs inte skyddsåtgärder i våra backupsystem på det sätt som krävs ökar risken att flera års vårdinformation kan gå förlorad vid en attack. Konsekvenserna för vårdverksamheten och patientriskerna som följd av ett sådant scenario är närmast oöverblickbara.

Minskat underhåll och längre utbytescykler av nätverksutrustning och annan nätverksuppkopplad utrustning gör att vi inte har förutsättningar att följa teknikutvecklingen inom området vilket oundvikligen leder till risk för ökad sårbarhet mot angrepp. Det medför också att uppgradering av brandväggar inte kommer att kunna genomföras. Det gör att sårbarheten ökar ytterligare för cyberattacker.

Kombinationen av att hotbilden generellt ökar samt att antalet angrepp mot myndigheter blir avsevärt fler i Sverige och i världen, gör att risken för att bli drabbad har ökat kraftigt under senare tid och fortsätter att öka framöver. I de fall vi inte kan stå emot och skydda oss mot cyberattacker riskerar vi att drabbas av ett större angrepp vilket exempelvis kan leda till att regionen står utan journalsystem under en längre tid. Konsekvenserna för vårdverksamheten att behöva förlita sig enbart på manuella rutiner under en längre tid är mycket svåra att överblicka.

Investeringar Verksamhetsservice 2025–2028

Investeringsplan Verksamhetsservice	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar, mkr	2	2	1	3	8
Strategiska investeringar		1	1	2	4
Reinvesteringar	2	1		1	4

Investeringar inom Verksamhetsservice uppgår för planperioden till totalt 8 miljoner. Planerade investeringar fördelas lika mellan strategiska- och reinvesteringar, med viss variation mellan åren.

Planerade reinvesteringar under planperioden innefattar utbyte av skurmaskiner, tvättutrustning, truckar och fotomaskin. Strategiska investeringar som prioriterats är bland annat ny tvättanläggning för att diska sopkärl från den nya bioavfallsanläggningen. Vidare planeras i slutet av planperioden anskaffning av automatiska truckar för transport av textilier, kost och material.

Verksamhetsservice har ett löpande behov av reinvesteringar såväl som strategiska investeringar i syfte att effektivisera verksamheten. Utöver detta innebär expansioner inom fastighet även ett ökat investeringsbehov inom fastighetsservice.

Det totala investeringsbehovet inryms inte inom ram och ett flertal investeringar skjuts därmed fram till kommande planperioder. Vidare har strategiska investeringar, som syftar till att minska sårbarhet avseende bemanning, flyttats fram i tiden.

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Med aktuell plan tillgodoses inte reinvesteringens behovet fullt ut. Detta medför en risk för ökade driftkostnader i form av akuta åtgärder då utrustning måste lagas.

Risk – och konsekvensanalys

I nuvarande plan finns inget som helst utrymme för att rusta nya/ombyggda fastigheter och lokaler med det som kan behövas utifrån ett verksamhetsservice perspektiv. Detta kan exempelvis innebära att fastigheterna inte har rätt utrustning för verksamhetsservice uppdrag och att andra delar av verksamhetens behov kan behöva prioriteras ned etcetera.

Med aktuell plan tillgodoses inte reinvesteringens behovet fullt ut. Detta medför en risk för ökade driftkostnader i form av akuta åtgärder då utrustning måste lagas. Investeringar som skulle innebära en effektivisering av verksamheten kan komma att skjutas på. Detta innebär att en potentiell minskning av personalkostnader inte kommer att vara möjlig under planperioden.

Investeringar Hjälpmedel 2025–2028

Investeringsplan Hjälpmedel	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar	33	34	34	35	136
Reinvestering	33	34	34	35	136

Planerade investeringar uppgår totalt till 136 miljoner kronor för åren 2025 – 2028.

Investeringar Regional utveckling 2024–2027

Investeringsplan Regional utveckling	2025	2026	2027	2028	Totalt
Totala investeringar	1	1	1	1	4
Reinvestering	1	1	1	1	4

Totalt uppgår investeringar inom Regional utveckling till totalt fyra miljoner kronor för planperioden. Framst avser det investeringar i konst inom ramen för regionens konstverksamhet. I övrigt ligger i planen löpande reinvesteringar, exempelvis i teknik för filmverksamheten.

Bilaga: Investeringsplan per investeringsområde

Investeringsplan Fastighet 2025–2028, Mkr

Fastighetsprojekt	2025	2026	2027	2028
Strategiska investeringar	357	528	615	516
Skellefteå Ny vårdbyggnad A-B	129	321	409	367
NUS Norra By 6P samt anpassning i befintliga hus	99	167	158	100
Strategiska Investeringar	20	20	20	20
Nus by 4 och 10 BV – 4tr omb partnering	50			
Lönsamma energieffektiviseringsinvesteringar LEIF	10	10	10	10
Fastighetsåtgärder, för inv. CMTS	10	10	10	10
Skellefteå las, Nytt parkeringshus	28			
NUS By 26 Terapibad			3	7
Skellefteå allm Geolager anslutningspunkter	6			
NUS By 10F			5	
Konstinvesteringar NUS By 29 & 3C	3			
Skellefteå las, Geolager	2			
Skellefteå ny HC				2
Reinvesteringar	210	123	95	187
Reinvesteringar	30	30	30	30
Oförutsett	3	23	32	26
Vindelns FHS	20	16	19	10
NUS By 3A Hand och plastik	45	14		
NUS By 10F			4	51
Lycksele by 105, 106, 102 proj nya tak o fläktrum	20	5		
NUS By 10 CDE, By 4, By 2 Ramavtalsarbeten	22	2		
Skellefteå By 119 Yttertak	0	19		
Nus renovering Hissar (2 hissar/år)	4	4	4	4
Skellefteå By 120 Yttertak			1	14
NUS By 26 Geriatriken och Neuroenheten	13			
NUS By 2 & 4 ÖNH och logopedi	3	9		
Mariehems HC fastighetsinvesteringar	2		1	9
Skeå Las, By 105-106, Yttertak, solceller och ventilationsaggregat	10			
Ske By 130 Hud och STD-kliniken				9
Hörnefors HC & TV	8			
LY By 102 verksamhetsanpassningar mottagningar	6			
Lycksele By 115 Fastighetsinvesteringar	5			
Moröbacke				5
Skellefteå by 117 ventilation	5			
Ly by 101 fastighetsinvesteringar				4
NUS By 10 B plan 0				4
LY By 101 & 109				4
Lycksele By 103 fastighetsinvesteringar	4			

SKE By 117 Relining	4			
Lycksele By Tärnaby skidhem fastighetsinvesteringar			4	
ske By 105 Ytskiktsrenovering				3
ske By 106 Ytskiktsrenovering				3
Ålidhem ambulansstation			1	2
SKE By 120 Relining	1	1		
NUS by 1D plan 9 reinvestering och brandskydd	2			
LY By 105, 106, 102 plan 2 o 3 vårdavdelning				2
Ly.klimatåtgärder hög luftfuktighet och rumstemp i sterilföråd	2			
Ske. klimatåtgärder hög luftfuktighet och rumstemp i sterilföråden				2
NUS By 5B NK036 UPS/batterier				2
Ammarnäs DSM Renovering	1			
Nus by 2 b Byte ducker fasad				1
LY By 105, 106, 102 plan 1 bla dialysavdelning				1
NUS By 10b COP2 Utökning med 2 Opsal samt renovering 3 Opsalar				1
Nus by 2-4 ducker				1
NUS By 5A Obduktion riskobduktion.				1
NUS By 24 Relining avlopp och byte golvbrunnar				1
Lycksele las, By 104 Byte Tak och ventilation	1			
Dragonens HC fastighetsinvesteringar				1
Säkerhetsrelaterade investeringar	49	6		
NUS säkerhetsrelaterade projekt elförsörjning UPS/Batteri	10			
NUS Skyfallsskydd	7	0		
NUS Sprinkler reservoar	1	6		
Skellefteå las, By 115 Ny Reservkraftsanläggning	6			
Brandlarm Skellefteå	6			
NUS By 5B, vån -1, Syntetisk andningsluft anläggning	4			
Skellefteå las, By 118, pl 04 Fläktrum 03 Op, Byte OP-ventilation	4			
Skellefteå las, Parallellt gassystem	3			
NUS By 13 Centralisera kylanläggning/kylrum.	3			
NUS Station G	3			
NUS, by 19C, Prioritetsstyrning av reservvärme och reservkraft	2			
Skellefteå las, Gemensam Skyfallsskydd	2			
Totalsumma	616	657	710	703

Investeringsplan MT 2025–2028, Mkr

Investeringsobjekt Mkr	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Total investeringsplan 2025–2028
Strategiska investeringar					
Laboratoriemedicin	8	0	0	0	8
Totalt strategiska investeringar	8	0	0	0	8
Reinvesteringar					
BFM	39	16	11	9	75
Hjärtcentrum	9	10	9	8	36
Region	30	30	45	35	140
Cancercentrum	23	22	0	21	66
Barn och ungdomscentrum	2	0	0	0	2
Tandvård	8	8	10	8	34
Akutsjukvård	5	6	5	5	21
AnOpIVA	11	0	0	0	11
CFOG	7	6	2	2	17
Laboratoriemedicin	22	26	19	20	87
Medicincentrum	1	1	0	0	2
Ospecificerat	3	45	69	69	186
Neuro-, huvud-, och halscentrum	7	0	0	0	7
Totalt reinvesteringar	167	170	170	177	684
Investeringsplan totalt	175	170	170	177	692

Investeringsplan IT 2025-2028, Mkr

Investeringsobjekt	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt
Strategisk /säkerhet					
Server/lagring	6	0	0	0	6
Nät och IT säkerhet		2	2		4
Mobilt företagsnät	30	20	0	0	50
Totalt Strategisk /säkerhet	36	22	2	0	60
Reinvestering					
Nät och IT säkerhet	13	22	22	30	87
Videokonferens /AVK					
Server/lagring	2	11	12	31	55
Övriga reinvesteringar	15	1	0	0	16
Totalt Reinvestering	30	34	34	61	158
Investeringsplan totalt	66	56	35	61	218